

Vážení,

obracím se na Vás s žádostí o pomoc. Můj námět, na nějž mám s ČT smlouvu, dostal jsem ho zaplacený a který do programu ČT Art nabízel pan producent Mulíček, byl zamítnut na posledním jednání ČT v květnu 2026. Je to již několikátý námět s židovskou tematikou (viz. např. Deset hvězd - napsal jsem stejnojmennou knihu - vyšla i německy s úvodem rabína Mayera), který ČT zamítla. Nemohu se domnívat jinak, než že jsou to projevy soustavného antisemitismu ze strany vedení ČT. Můžete být tak velmi laskavi a zařadit to k projednávání rady? Na projektu měli pracovat pan arch. Soukup, který rekonstrukce Velké synagogy řídil. Dále pánové Mayer a Löwy. Plzeňská židovská obec by umožnila natáčení ve všech objektech zdarma, poskytla by i poradenství zdarma a dokonce by přispěla částkou 200 000. Chápu sice, že ČT musí natáčet veřejnoprávní pořady - viz. různé kuchařské či taneční show nebo detektivky a to i když k nim kupuje licence a sama je těžko někde prodat.... Kdežto pořady o klenotech naší architektury a zároveň o židovské kultuře, které by prodala do celého světa a stály by výrobně daleko méně než jeden pořad typu Star dance, vyrábět nemusí. Jistě, v této době - finančně složitě pro ČT, kdy bylo třeba zvýšit platy managementu, to možné rozhodně není. Takže dost legrace, prosím Vás, aby rada navrhla vedení ČT přehodnocení jejího rozhodnutí. Jinak budu nucen požádat po pomoc Plzeňskou židovskou obec a Federaci židovských obcí, a to i v souvislosti s uveřejněním v seznamu antisemitských projevů v roce 2026. Zároveň Vás důrazně žádám, abyste posoudili sklony k antisemitismu ve vedení ČT. Zvláště v dnešní vyhrcované době to považuji za mimořádně ostudné. Čekám Vaši odpověď.

S úctou

Mgr. Jan Žáček

Počátek všeho - Velká synagoga a arch. Jan Soukup Námět, scénář a režie - Jan Žáček Dokument - cca 52 min Odborní poradci a hlavní účinkující: Jiří Löwy, předseda plzeňské ŽO, rabín Daniel Mayer a ing. arch. Jan Soukup Dokument o jednom muži a jedné stavbě. Vlastně je to především o jedné z nejúžasnějších staveb v ČR, v Evropě a možná i na světě. Ale on byl u toho a proto je ve filmu nepominutelný. Ale dříve, než ke Velké synagoze dospějeme, ukážeme v jakýchsi střípcích další židovské památky západních Čech. V šesti, tak jako je vrcholů na hvězdě Davidově. Střípek první - Stará synagoga, její osobnosti a historie, spojeno se zachycením Rabínského domu, Domu šámeše a kamenné zahrady u synagogy. Střípek druhý - Mikvě v Poběžovicích a stavba nové synagogy Střípek třetí - synagoga v Harmanicích Střípek čtvrtý - synagoga Kdyňská Střípek pátý - interiéry Adolfa Loose Střípek šestý - západočeské židovské hřbitovy A konečně k hlavnímu tematu: Ve filmu se bude prolínat současnost stavby s její historií, ale i s pohnutou historií celé Plzně židovské a jejích statečných mužů a žen. Ale také nebudeme moci zapomenout na strašlivý holocaust, který v zde dovedl k smrti většinu

zdejších Židů. Dnes mohu říci - před mnoha lety jsem potkal báječného člověka a architekta Jana Soukupa, jehož krédem je „býti užitečný“. Jenom si pořád stěžuje, že „není užitečný dost“. Tento muž stál u mnoha rekonstrukcí a revitalizací církevních i dalších objektů po celé republice. A vždy do toho šel s plným nasazením a s tím, že musí respektovat historii a původní architektury a jejich záměry. Nikdy se nedopouštěl prznění objektů, jak se to často stává u jiných architektů. Stál i u velkého díla - revitalizace židovských objektů pod záštitou Federace židovských obcí ČR s názvem „10 hvězd“. Není divu, že tento skvělý muž a jeho ateliér byli požádáni, aby se ujali rekonstrukce novorománské Velké synagogy v Plzni (s maurskými prvky). Synagoga, která je od roku 1992 kulturní památkou České republiky. Kdo jiný by měl provést opravy a zkrášlit jednu z nejúžasnějších židovských staveb v Evropě, která byla na kontinentu dlouho druhá největší. Větší měli pouze v Budapešti. Od roku 1999 se největší synagogou v Evropě stala umaňská na Ukrajině. V celosvětovém měřítku ji překoná rozsahem ještě synagoga v Jeruzalémě (vejde se do ní šest tisíc lidí). Plzeňská Velká synagoga stojí v Sadech Pětatřicátníků. Je to stavba, která už dálky působí tak trochu pohádkově. Je v pravdě obrovská. Má tři lodě a dvě pětáctýřicetimetrové věže (původně měly být pětasedesátimetrové). Jsou osmiboké s cibulovými báními. Se zlatými šesticípmi hvězdami na špicích. Má v hlavním sále pět polí křížové klenby. Klenba je sedmnáct metrů vysoko. Dlouhá je sedmapadesát a široká třicet metrů. Vstupuje se do ní třemi branami. Nad nimi je štít ve tvaru trojúhelníku, v němž se skví v Davidově hvězdě šestidílné okno. Hvězda vrcholí baldachýnem s kamenným Desaterem. Dvacet sedm měsíců trvala tato záslužná práce - opravy - a stála cca 100 miliónů korun. Výrazně přispěla Evropská unie, která investuje celkem 95%. Zbytek doplatí židovská obec (+ neuznatelné náklady). Rekonstrukce navazuje na předešlou z let 1992 - 1998, kdy se opravil vnější plášť budovy, dlažby a vytápění (horkovzdušné pod podlahou) celkově za 58 (dle jiných údajů 64) miliónů korun. Stát uhradil ve dvou splátkách po 30 milionech celkem 660 milionů, 4 miliony věnovaly obec a město. Roku 1874 si Židovská obec v Plzni koupila pozemek. Až 2. prosince roku 1888 se slavnostně poklepalo na základní kámen. Synagoga vyrostla v centru Plzně roku 1891 podle projektu Emanuela Klotze. Autorem původní koncepce byl Vídeňák Max Fleischer. Samotnou realizaci stavby pověřili investoři Rudolfa Štecha. K uvedení do provozu došlo 7. září 1893. Tehdy v Plzni žilo nějakých dva a půl tisíce Židů. Investory byli právě místní Židé, kteří dali na stůl 260 000 zlatých (dle údajů v pamětním listu, nalezeném v báni severní věže šlo ale pouze o Zl. 141 098,06 krejcarů rakousko-uherských. (+ se podílely různé spolky částkou cca 31 Zl., vyšly i dluhopisy v hodnotě Zl. 100 000). K náboženským účelům sloužila synagoga do počátku čtyřicátých let, kdy nacisté rozhodli, že se tu budou šít uniformy. Také zde otevřeli sklad Židům zabaveného majetku. Okradené Židy z města odvezli a jejich věci rozprodávali. Původně se chystali stavbu zbořit. Američané pak synagogu v květnu 1945 poškodili několika střelami. V jejích věžích se totiž skrývali Němci a osvoboditelé tam po nich stříleli. Ani za vlády komunistů se zde věcem Hospodinovým nedařilo, jakkoliv byla budova navráćena obci. Ta ji využívala do roku 1973 k bohoslužebným účelům. Přesněji řečeno malou modlitebnu v jedné lodi. V těch letech byla synagoga 2x vykradena. Potom ji věřící opustili a ona postupně víc a více ztrácela na svém lesku. Prostě se o ni nikdo nestaral. Komunisté zde skladovali nábytek z církevních staveb v celém kraji. To až po návratu demokracie se začalo

opět dbát o to, aby prokoukla. Co se tedy v synagoze dělo? Obnovil se interiér synagogy a komplexně se opravil rabínský dům. Jsou nové omítky, zrekonstruovaly se malby (ty nad Aronem - svatostánkem - mají zlatý podklad) s motivy rostlin. Vyspravili se samotný Aron ha-kodeš. Vznikly nové se lavice, opravilo osvětlení - vyměnilo a doplnilo se lampičky a lustry. Ty nové jsou vytvořeny na základě původních. Vzniklo zcela nové variabilní (mobilní - hydraulické) pódium, které doplňuje almemor (tedy bimu) - místo k předčítání Tóry. Pódium vjíždí do podlahy a zase z ní vyjíždí. Do dveří na chodbách vstoupily zrekonstruované vitráže s geometrickými tvary dle starých vzorů. Postavily se nové varhany. V novorománském rabínském domě v Palackého ulici, což je jednopatrová stavba v ose za synagogou, se zřídily společenské místnosti, návštěvnické centrum židovské obce a ubytování pro lektory. No a v suterénu - tam se otevřela rituální lázeň mikve. V souvislosti s tím tu bude i muzeum mikve, do něhož se zapůjčily historické exponáty z Prahy. Kvůli dřevomorce se vyměnily krovy a stropy. Je tu centrum výuky judaismu, multifunkční sál a prostory pro výstavy. Film bude točen ve stylu: Jdi a dívej se. Poslouchej. Vnímej. Půjde v něm o zachycení architektury, doby, v níž vznikla, žila a žije, lidí, kteří k ní patří.

Vážený pane magistře,

Rada České televize od Vás obdržela podnět, v němž žádáte Radu ČT o projednání skutečnosti, že Česká televize zamítla Váš námět s židovskou tematikou určený pro program ČT art, přestože k němu podle Vás existovala významná odborná a institucionální podpora. Zároveň vyjadřujete přesvědčení, že opakované odmítání obdobných projektů může svědčit o problematickém postoji vedení ČT k židovské tematice, a žádáte Radu ČT o posouzení této věci i o podnět k přehodnocení rozhodnutí vedením České televize.

Přestože si Rada ČT váží všech diváckých podnětů a stížností, je třeba v případě Vašeho podání konstatovat, že jeho řešení je mimo kompetence Rady ČT. Intervence ve prospěch nasazení konkrétního obsahu do vysílání České televize by ze strany Rady ČT představovala konflikt s § 8 odst. 4 zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, který stanoví, že *„Rada ani její jednotliví členové nesmějí přímo zasahovat do výroby a vysílání televizních pořadů.“*

V otázce Vašeho podezření, že vedení České televize zastává antisemitské postoje, je pak Rada ČT toho názoru, že odmítnutí, byť potenciálně opakované, jakéhokoli námětu či tematiky ze strany ČT samo o sobě rozhodně nezakládá důvod k závěru, že se jedná o diskriminační jednání podmíněné náboženskými, etnickými, rasovými či kulturními předsudky. Rovněž si dovoluujeme zdůraznit, že pro potvrzení takto závažného obvinění by bylo zapotřebí dodat mnohem přesvědčivější důkazy.

Závěrem tohoto dopisu bychom však za Váš podnět, kterým vyjadřujete důvěru v Radu ČT, chtěli poděkovat.

S pozdravem

Mgr. Karel Novák
předseda Rady České televize